

Stanoviska a připomínky Rady seniorů České republiky k návrhu nařízení vlády o zvýšení důchodů v roce 2008, k návrhu nařízení vlády, kterým se pro účely důchodového pojištění stanoví výše všeobecného vyměřovacího základu za rok 2006 a výše přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2006 a upravují částky pro stanovení výpočtového základu a k návrhu nařízení vlády o zvýšení příplatku k důchodu v roce 2008.

Vážený pane místopředsedo,

děkujeme za možnost připomínkovat pro seniory zásadní legislativu, která nastavuje sociální postavení seniorů ve společnosti pro rok 2008. V této souvislosti uplatňujeme následné připomínky, které prosím považujte za zásadní.

a) Nařízení vlády o zvýšení důchodů v roce 2008

Sociální postavení českých seniorů měřené dle mezinárodních standardů tzv. celkovým náhradovým poměrem, tj. relací mezi průměrným starobním důchodem a průměrnou mzdou brutto se od roku 1998 permanentně zhoršuje. A to dle našich propočtů ze 45,9 % v roce 1998 na 40,4 % v roce 2006. V roce letošním lze s ohledem na rychlejší růst mezd oproti růstu penzí důvodně předpokládat, že dojde k propadu dalšímu. **Letošní hodnoty sociálního postavení českých seniorů ve vztahu k ekonomicky aktivní části populace tak budou s vysokou mírou pravděpodobnosti nejnižšími za celé období ekonomické transformace!** Přitom celkový náhradový poměr např. ve Francii je 53 %, v Rakousku 53 %, ve Velké Británii 45 %, ve Španělsku 49 %, v Německu 44 %, v Polsku 45 % a na Slovensku 48 %. V podmínkách poměrně vysoké prosperity národního hospodářství považují senioři tento způsob rozdělování společenských zdrojů za mezigenerační nespravedlnost. Reforma veřejných rozpočtů a zejména zvýšené zdravotní náklady podmínky života i celkovou životní úroveň českých seniorů dále zkomplikují. Dle propočtů Rady seniorů půjde o částky 585 až 762 Kč měsíčně. K tomu je ještě nezbytné připočítat skokový nárůst ceny bydlení, který je pro příští rok systémově založen. A velkou neznámou bude v roce 2008 též pohyb spotřebitelských cen u potravin.

Návrh nařízení vlády navrhuje penze valorizovat pouze na minimální, zákonem stanovené úrovni, tj. v průměru 346 Kč měsíčně. Za důvod minimální valorizace penzí je v důvodové zprávě uvedena nutnost **stabilizace veřejných financí**. Navrhované zvýšení penzí o 3,9 % za předpokládaného růstu mezd o 7,4 % a předpokládaného růstu Hrubého domácího produktu o 5,3 % v roce 2008 meziročně zhorší dle propočtů RS ČR sociální postavení českých seniorů o dalších 0,8 až 1,1 procentního bodu. Dle propočtů ministerstva práce a sociálních věcí o 0,7 procentního bodu. **Jde o meziroční pokles neobvyklý a mezigeneračně nespravedlivý! Navržené průměrné navýšení penzí o 346 Kč měsíčně je z hlediska eliminace zvýšených životních nákladů seniorů v souvislosti s nárůstem daňové zátěže, zdravotních nákladů a také nákladů na bydlení silně podhodnocené.** Současně jde o navýšení penzí nejnižší za poslední čtyři roky.

Uvedené zdůvodnění minimální, zákonem stanovené valorizace penzí „Vzhledem k nutnosti stabilizovat veřejné finance je však potřebné stanovit zvýšení důchodů na zákonem stanoveném minimu a omezit tak růst mandatorních výdajů“ považuje Rada seniorů ČR za **neopodstatněné**. Rozdíl mezi příjmy a výdaji důchodového pojištění je od roku 2004 v přebytku a použití zbylých, respektive za rok 2008 o 14 miliard Kč navýšených prostředků na penzijním účtu pro financování

penzijní reformy je v rozporu s deklarovanými sliby odpovědných ústavních činitelů. A to, že penzijní reforma se současných seniorů negativně nedotkne.

S ohledem na všechna uvedená fakta **Rada seniorů ČR ministerský návrh na minimální, zákonnou valorizaci penzí důrazně odmítá. Navrhovaný pokles sociálního postavení důchodců ve vztahu k ekonomicky aktivní části populace měřený obecným náhradovým poměrem, tj. relací důchod/ mzda brutto na 39,1 až 40 % v roce 2008 považuje Rada seniorů za nepřijatelný! Za mezigeneračně spravedlivou a sociálně přiměřenou valorizaci penzí 2008 považuje Rada seniorů navýšení průměrné penze o 650 Kč, tj. o 7,4 %. Z toho navýšení základní výměry o 290 Kč. Rada seniorů ČR požaduje valorizaci penzí 2008 nadále diferencovat na staro a novo důchodce, a to navýšením rozdílu procentní výměry o 1,5 procentního bodu.**

b) Nařízení vlády, kterým se pro účely důchodového pojištění stanoví výše všeobecného vyměřovacího základu za rok 2006 a výše přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2006 a upravují částky pro stanovení výpočtového základu

Pro Radu seniorů ČR je naplnění mezinárodních standardů jimiž je Česká republika vázána samozřejmostí. O to více pak naplnění normativů spojených národů na minimální náhradový poměr u nově přiznávaných penzí. Rada seniorů je navíc přesvědčena, že mezinárodně stanovený normativ sociálního postavení seniorů ve vztahu k ekonomicky aktivní části populace, tj. obecný náhradový poměr na úrovni 45 % by měla Česká republika uchovávat stále, tj. nejen pouze ve vztahu k nově přiznávaným penzím. **Předložený návrh na zvýšení redukčních hranic podporujeme, současně ale opakovaně požadujeme úpravu zákona č.155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, aby k „produkování“ „staro“ a „novo“ důchodců přímo ze zákona nedocházelo (rozdíl mezi nově přiznanou penzí v roce 2008 a srovnatelnou penzí přiznanou v roce 2007 a valorizovanou k 1. lednu 2008 má dle MPSV činit 70 až 260 Kč).**

c) Nařízení vlády o zvýšení příplatků k důchodu v roce 2008

Rada seniorů ČR požaduje příplatek k důchodu navýšit o stejný počet procentních bodů, o jaký se zvýší procentní výměra důchodů z důchodového pojištění podle nařízení vlády o zvýšení důchodů v roce 2008.

Podáváme tuto zprávu a jsme s úctou

Dr. Zdeněk Pernes
předseda RS ČR